

Po mir v Izolo in k igri v Savudrijo

Sončen junijski dan je iz novega počitniškega doma upokojujencev Slovenije v Izoli zvabil na obalo začasne prebivalce, ki v njem preživljajo prijetne dneve oddiha. Sprehajajo se ob izolski obali, tja do Simonovega zaliva, in vsrkavajo blagodejne sončne žarke. Kar nekam ponosno se ozirajo tudi po lastnem domu, saj je resnično lep, umirjen in ves bleščeč obenem.

Na pletenih stolih pred hotelom molče sedita Marija in Jože Štemberger. Zazrta sta v modro neskončnost in z obraza jima razberem, da sta srečna.

»Res sva zadovoljna«, pravi Marija, »saj si niti v sanjah ne bi mogla misliti, da bo tako prijetno.« Njen mož pa z nasmehom doda, da so še zlasti ljubeznivi z gosti vsi, ki delajo v tem počitniškem domu. Pri- stavi še, da si takšnega razkošja v kakšnem drugem hotelu ne bi mogla privoščiti, saj pokojnine komaj zadoščajo, da človek shaja.

Na stara leta pa se človek, še posebno, če je rahlega zdravja, res ne more potikati okrog s šotorom na hrbtu. Bolj prijetno se počutiti tudi zato, ker so v počitniškem domu (uvrščeni so v hotelsko B kategorijo) ljudje kot onadva – preprosti in skromni. Pogovarjajo se lahko o vsakdanjih težavah,

ki so jih za deset dni pustili doma (zakonca Štemberger stanujeta v Ljubljani, na Prulah). Hrane kar ne morejo prehvaliti, posebno zajtrk je obilen, po kosilu pa dobijo sadje ali sladico. Zelo prijetno je urejena tudi jedilnica, zato večkrat posedijo in poklepetajo o tem in onem. Tudi prijateljstva sklepajo največkrat kar ob jedilni mizi. Vodstvo počitniškega doma je poskrbelo tudi za razvedrilo. Ob večerih je večkrat ples, tudi kulturnoumetniške prireditve si lahko ogledajo. Prav za ta večer so plakati napovedovali nastop Slovenskega okteta. Ko bo urejena okolica hotela, bo seveda še lepše. In naslednje leto bosta znova prišla, če se bo le dalo.

Upokojujenci so torej navdušeni nad počitniškim domom, kjer lahko (kljub vsemu) poceni preživijo nekaj lepih dni. Nekoliko manj zadovoljna je

Vera Zemljič, vodja recepcije »upokojujenskega hotela«, kakor tudi pravijo počitniškemu domu. Še pred dvema tednoma je bil dom zaseden komaj 30-odstotno, čeprav so ukrenili vse, da bi bilo že takoj na začetku v njem dovolj gostov. »Tudi za noč je prostih še 70 postelj, drugače pa bo v juliju in avgustu, čeprav je zaenkrat še nekaj prostih sob.« Nekoliko se resda zatika pri zbiranju prijav po posameznih slovenskih občinah; prostor v domu jim namreč odobrijo glede na število upokojujencev, za obveščanje in zbiranje prijav pa skrbijo društva upokojujencev v krajevnih skupnostih oziroma občinah in jih posredujejo počitniškemu domu. Največ gostov je seveda iz Ljubljane, najboljše urejeno organizacijo prijavljanja pa ima DU Titovo Velenje. Tako doro, da bi se druga društva lahko zgledovala pri njem.

Tedaj, ko je v počitniškem domu dovolj prostora, sprejmejo tudi druge goste, celo tujce (ti seveda plačajo več), vendar imajo prednost vedno – upokojujenci.

Prednost pa imajo tudi najmlajši, ki so odšli na počitnice, še preden so se zaprla šolska vrata. To si lahko privoščijo, saj sploh še ne hodijo v šolo – na počitnice pa! Obiskali smo jih v počitniškem domu ZPMS Ljubljana Center v Savudriji.

Prva skupina, kar 270 otrok je bilo v njej, je letovala od 11. do 25. junija; prvi teden jim je vreme krepko zagodilo. Pa nič zato, so si dejali in poiskali zaposlitve, ki jih imajo najraje. Z malimi šolarji so vzgojiteljice (vseh je 22) izpeljale program, ki je bil predviden do konca junija. Od delovnih organizacij iz umaške občine so dobile ostanke blaga, plastike, volne in druge materiale, iz katerih so potem spretno otroške roke izdelale, kar so želele. Veliko so otroci risali, in narisali veliko, veliko risbo. Na njej so seveda – kdo drug? – ONI! Pa ne kar tako, ampak

na morju. Sprva je nekatere še mučilo domotožje, vendar so hitro skrili solzice v mehak mucin kožušček ali kakšno drugo ljubkovalno igračo, ki jim je delala družbo.

Da, tudi kopali so se, kot žabe skakali v vodo in se učili plavati. Zadnji teden je bil nekoliko bolj radodaren s sončnimi žarki, tako so postala tudi njihova telesa lepo rjava, od glave do pet. Prišli smo ravno v času, ko so počivali. Po kosilu torej. Že kmalu pa se je skozi vhodna vrata vsula skupina malih počitničarjev, ki sicer obiskujejo VVZ dr. Franceta Prešerna. Zvedavo so gledali in poslušali, ko smo vprašali, ali jim je v Savudriji všeč. Potem pa se je kot plaz vsulo iz njih: Lepo je! Jaz pa znam plavati, pa školjke nabiramo, na igrišču se žogamo, ko smo doma, rišemo, še dolgo bi ostali tukaj, sploh ni

dolčas in fino je, ker ni očetov in mam...

Tovarišica Janja Čolič je vodja prve izmene otrok, ki letujejo v Savudriji. Rada je z njimi, čeprav si globoko oddahne, ko jih po vrnitvi srečno vrne v naročja staršev. Velika odgovornost je skrbeti za zdravje, učenje, vzgojo (in še kaj) kar 270 otrok – vzgojiteljice, ki so otroke spremljale, delajo sicer v vzgojnovarstvenih zavodih. Otroke poznajo in vedo, kako in kaj. Zato je vse minulo brez kakršnihkoli neljubih zapletov. Med pogovorom so oživel balkoni, otroci so kakor grozdi viseli ob ograji. Hiteli so pripravljati vse, kar bodo nesli s seboj k obali – prav ničesar ne smejo pozabiti. Tudi na delo ne pozabljajo, nabirati morajo storže, pa suhe veje, saj so se dogovorili, da bodo zvečer zakurili taaaakoooo velik ogenj. Za slovo od morja in novih prijateljev, pa tovarišic in Savudrije. Še bodo prišli – naslednje leto!

M. Z.

Če ni prav najboljšega vremena za kopanje, je v Savudriji vedno dovolj domišljije za igro.

Sonce, časa za počitek na pretek, dobra hrana, hotelsko urejen dom, pa še predragi ml. Marija in Jože Štemberger s Prul sta v Izoli več kot zadovoljna.

ŽIVAHNEJŠI UTRIP SOBOTNE LJUBLJANE

Skadarlije pa ne bo?

Turistični utrip Ljubljane je zadnja leta močno poskočil in Ljubljančani ponovno odkrivamo svoje mesto. Tisti izgovor, kako v Ljubljani ni mas kam, razen v gostilno, je sicer še živ med ljudmi, a je prej laž kot resnica. Prireditve, ki se vrstijo zlasti poleti, postavljajo tradicionalne, vmes je vedno kaj novega, tako da nam ne bi smelo biti dolgčas. Seveda si občani želimo še več, vendar je vse povezano tudi s stroški. Turistična poslovna skupnost Ljubljane, ki ima ogromno zaslug za prej izrečeno pohvalo, pa vsako organizacijo dobro pretehta, preden zagleda beli dan, saj je blagajna prej skopa kot radodarna.

Kaj nam obetajo letošnje poletje? Kam vse bomo lahko šli, da nam bo prijetno in kaj vse si bomo lahko ogledali, o tem govori turistični program Ljubljane, ki ga je turistična poslovna skupnost pripravila skupaj z ljubljansko turistično zvezo, z gospodarsko zbornico regije in komitejem za turizem mesta Ljubljane.

»Vsi sprotni podatki so zbrani v turističnem informativnem centru na Titovi cesti. Tam lahko občani dobijo vse informacije o prireditvah v Ljubljani. Žal moram pripomniti, da je dejavnost tega centra premalo upoštevana in tudi prireditelji raznih predstav pozabljajo nanj,« je opozoril Bruno Thaler, predsednik turistične poslovne skupnosti Ljubljana.

Program ni poceni, letos naj bi ve-

ljal okrog 20 milijonov dinarjev. Denar zanj prispevajo deloma članice turistično-poslovne skupnosti, deloma mesto, deloma se pokriva s turistično takso gostov Ljubljane. Zanimivo je, da program ne sega le po ožjem centru naše prestolnice, marveč zajema tudi širšo okolico. Tako sodi zraven tudi urejanje izletniških točk, kot so Katarina, Kurešček, Polhov gradec; le-tu so letos prenovili gostišče.

V soboto po nakupih

Izleti pridejo v poštev zlasti ob nedeljah, kajti naše mesto je v teh dneh naprej prazno in vse kaže, da ne pomaga nobena »žavba«, nobena prireditve, nobena še tako dobra gostilna.

Ljubljančani hočemo v nedeljo ven, v naravo. Kaj naj bi bilo sploh odprto ob nedeljah, o tem so se pomenili v samoupravnem sporazumu med gostinskimi in drugimi delovnimi organizacijami. Veljati naj bi začel v kratkem. Kakor so povedali na turistični poslovni skupnosti, sporazum določa, da naj ob nedeljah delajo predvsem gostišča na obrobju mesta, prav tako menjalnice.

»Radi pa bi poživili sobotno življenje v Ljubljani. Ni dovolj, da so odprte samo gostilne, marveč naj bi delalo čim več trgovin, lekarn in vse drugo. Spričo dragega bencina čedalje več ljudi ostaja ob sobotah doma, in prav bi bilo, da bi se ob teh dnevih odpravljali po opravkih in nakupih v mesto ter hkrati v gostišča,« je menil Bruno Thaler.

Zadnja leta se turistična podoba Ljubljane zares spreminja in prav prijetno je vzdušje na ulicah, če človek lahko posesti zunaj, če lahko pase radovednost na tamkajšnjih »štantih« in si morda še kaj kupi. Tudi gostilne se skušajo specializirati – k temu jih spodbuja skupnost – da ne bi vsi prodajali samo zrezkov in golaža. Posebnost pa so gostujoče tuje kuhinje, ki so vedno dobro obiskane.

V vrh prireditev je sodila mini Skadarlija na Mestnem trgu, kamor so množice Ljubljančanov (pa ne le občanov iz drugih republik) drle poslušat vrle Beograščane. Prireditve je bila nekaj, o čemer se je govorilo. Tudi sremski večeri so podobno odmevali

v mestu. Nas bodo tudi letos razveselili ti dobrodošli gostje? Bruno Thaler ni odgovoril naravnost, marveč je dejal, da se morajo o podobnih, dokaj glasnih prireditvah pomeniti s krajevnimi skupnostmi in najti skupno rešitev.

Vabe za tujce

To pomeni, da Skadarlije letos po vsej verjetnosti ne bomo uživali, ker je preveč motila prebivalce Stare Ljubljane. Odpadla bo tudi prireditve na Čevljarskem mostu. Pač pa bomo kaj podobnega lahko poslušali v vrtovih starih gostišč, kot sta Rio in Šestica, ki sta po mnenju direktorja turistično-poslovne skupnosti že sicer premalo izkoriščena. Kaj bo tisto, nam še niso mogli povedati, ker je še vse pri dogovarjanju. V Stari Ljubljani so za zdaj odprli vrata samo Dalmatincem s svojo kuhinjo in pesmijo.

Ali je ta utrip zanimiv za tujce? »Premalo,« so rekli na turistični poslovni skupnosti, kjer bi radi pripeljali več tujcev v mesto. Zato so ob vpadnicah pri gostilni Na klancu v Medvodah, v grosupeljskem motelu »Turist« in gostilni »Rus« pri Lukovici začeli deliti nove prospekte Ljubljane vsem tujcem, ki se tam ustavijo, jih vabiti s koledarjem prireditev, v kratkem pa naj bi jim s pomočjo posebnih bonov priskrbeli tudi prenočišča v mestu.

A. ADAMIČ